

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від 9 грудня 1999 р. N 2246

Київ

Про затвердження Правил надання населенню послуг з газопостачання

Із змінами і доповненнями, внесеними
постановами Кабінету Міністрів України
від 8 червня 2001 року N 644,
від 14 квітня 2004 року N 476,
від 5 липня 2006 року N 938,
від 8 грудня 2006 року N 1697,
від 13 червня 2007 року N 821,
від 9 квітня 2008 року N 346

З метою підвищення якості та надійності надання населенню послуг з газопостачання, посилення відповідальності виконавців цих послуг Кабінет Міністрів України **ПОСТАНОВЛЯЄ:**

1. Затвердити Правила надання населенню послуг з газопостачання (додаються).
2. Пункт 2 виключено

(згідно з постановою Кабінету
Міністрів України від 05.07.2006 р. N 938)

3. Покласти на Національну комісію регулювання електроенергетики надання роз'яснень щодо застосування цих Правил.

Прем'єр-міністр України

В. ПУСТОВОЙТЕНКО

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 9 грудня 1999 р. N 2246
(у редакції постанови Кабінету
Міністрів України
від 14 квітня 2004 р. N 476)

ПРАВИЛА **надання населенню послуг з газопостачання**

(У тексті Правил слова "газопостачальна організація" та "газотранспортна організація" в усіх відмінках і формах числа замінено відповідно словами "газопостачальне підприємство" та "газорозподільне підприємство" у відповідному відмінку і числі згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 13 червня 2007 року N 821)

1. Ці Правила регулюють відносини між газопостачальними підприємствами, газорозподільними підприємствами та фізичними особами - споживачами газу.

(абзац перший пункту 1 із змінами, внесеними згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 13.06.2007 р. N 821)

Постачання та транспортування природного газу може здійснювати одне підприємство.

(абзац другий пункту 1 із змінами, внесеними згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 13.06.2007 р. N 821)

Визначення основних термінів

2. У цих Правилах терміни вживаються у такому значенні:

виконавець - підприємство, що виконує роботи та/або надає послуги з газопостачання;

(абзац другий пункту 2 із змінами, внесеними згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 13.06.2007 р. N 821)

внутрішньобудинкові системи газопостачання - газопроводи низького тиску, лічильники газу, газові прилади, пристрої, необхідні для використання газу в побуті;

газові прилади і пристрої - плити, котли, водонагрівачі та інше побутове устаткування, в якому використовується газ;

газопостачання - послуга, яка передбачає реалізацію природного або скрапленого газу шляхом транспортування його до споживача;

газопостачальне підприємство - підприємство, яке здійснює постачання газу споживачеві на підставі договору та відповідної ліцензії;

(абзац шостий пункту 2 із змінами, внесеними згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 13.06.2007 р. N 821)

газорозподільне підприємство - підприємство з експлуатації споруд систем газопостачання і газопроводів, яке транспортує газ газопостачальному підприємству до споживача та надає йому послуги з технічного обслуговування та ремонту газопроводів і внутрішньобудинкових систем газопостачання на підставі відповідної ліцензії;

(абзац сьомий пункту 2 із змінами, внесеними згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 13.06.2007 р. N 821)

група будинків - будинки з однотипним інженерно-санітарним обладнанням та подібними будівельними і архітектурними характеристиками, яким постачання газу здійснюється через спільний ввідний (вуличний) газопровід;

дворовий газопровід (для приватних будинків) - ділянка газопроводу від місця приєднання до розподільного газопроводу до запірною пристрою на ввіді в будинок;

лічильник газу - прилад обліку газу, що встановлюється на внутрішньому газопроводі в окремій квартирі або іншому ізольованому житловому приміщенні чи на відводі до газового приладу споживача або на ввідних газопроводах у багатоквартирний будинок (або на групу будинків);

міжопалювальний період - період між закінченням опалювального періоду та початком наступного;

норма споживання природного газу - обсяг споживання газу, установлений згідно із законодавством для проведення споживачами розрахунків за спожитий газ у разі відсутності лічильників газу;

об'єкт споживача - територіально відокремлена газифікована споруда (житловий будинок, квартира, майстерня тощо), що належить споживачеві на правах власності або користування;

опалювана площа - загальна площа квартири (будинку) без урахування площі лоджій, балконів, терас, а також площі приміщень, де відсутні тепловіддавальні поверхні (радіатори, реєстри, стінки печей, трубопроводи систем опалення тощо), які безпосередньо не з'єднані з опалюваними приміщеннями дверними та іншими отворами;

споживач - фізична особа, якій надаються послуги з газопостачання відповідно до договору;

(пункт 2 доповнено новим абзацом п'ятнадцятим згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 13.06.2007 р. N 821, у зв'язку з цим абзаци п'ятнадцятий і шістнадцятий вважати відповідно абзацами шістнадцятим і сімнадцятим)

якісні показники газу - параметри та характеристики якості газу, визначені нормативними документами;

якість надання послуг - відповідність показників якості послуг з технічного обслуговування вимогам нормативних документів.

Порядок надання послуг

3. Постачання природного, а також скрапленого газу від групових резервуарних установок здійснюється безперервно відповідно до Правил безпеки систем газопостачання, що затверджуються Держнаглядом, та цих Правил.

4. Послуги з газопостачання надаються споживачеві на підставі договору, що укладається ним відповідно до типового договору, затвердженого у встановленому порядку.

(абзац перший пункту 4 у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 05.07.2006 р. N 938)

Газопостачальні підприємства, що здійснюють постачання природного газу на закріпленій території, не мають права відмовити споживачеві, об'єкти якого розташовані на цій території, в укладенні договору.

У разі розташування декількох об'єктів споживача за однією адресою укладається один договір.

(пункт 4 доповнено абзацом згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 13.06.2007 р. N 821)

5. Після закінчення строку або дострокового припинення дії договору газові прилади і пристрої споживача відключаються від системи газопостачання шляхом перекриття запірних пристроїв перед газовими приладами або на ввідному газопроводі та встановлення на них пломби чи інвентарної заглушки.

Припинення газопостачання

6. Газопостачання припиняється у разі:

проведення планово-профілактичного обслуговування та/або капітального ремонту систем газопостачання;

ліквідації наслідків аварій, спричинених надзвичайними ситуаціями техногенного, природного або екологічного характеру, та проведення ремонтно-відновних робіт;

порушення споживачем строків сплати за надані послуги з газопостачання, встановлених в абзаці чотирнадцятому пункту 10 у пункті 17 цих Правил;

(абзац четвертий пункту 6 із змінами, внесеними згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 13.06.2007 р. N 821)

самовільного використання газу споживачем;

порушення споживачем Правил безпеки систем газопостачання, що створює загрозу виникнення аварійної ситуації;

подання споживачем письмової заяви про припинення газопостачання;

відмови споживача від встановлення лічильника газу з ініціативи і за кошти газопостачального підприємства.

(пункт 6 доповнено новим абзацом восьмим згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 13.06.2007 р. N 821, у зв'язку з цим абзац восьмий вважати абзацом дев'ятим)

У зазначених випадках газорозподільне підприємство зобов'язане поінформувати споживача про причини і строки припинення газопостачання, а газопостачальне підприємство - здійснити протягом одного місяця перерахунок оплати послуг, що надавалися споживачеві.

7. Припинення постачання газу споживачеві в житлових будинках залежно від обставин здійснюється шляхом перекриття запірних пристроїв та встановлення пломби та/або інвентарної заглушки перед газовим приладом (пристроєм) або на ввідному газопроводі.

У разі самовільного відновлення споживачем газопостачання здійснюється механічне від'єднання відводу газопроводу від діючого газопроводу.

Про припинення газопостачання складається акт у двох примірниках, один з яких залишається у споживача.

8. Роботи з ліквідації наслідків аварійних ситуацій у внутрішньобудинкових системах газопостачання і дворових газопроводах, які можуть призвести до нещасного випадку, виконуються цілодобово бригадами аварійно-диспетчерських служб газорозподільних підприємств за рахунок цих організацій.

9. Відновлення газопостачання здійснюється газорозподільним підприємством протягом двох робочих днів у містах та п'яти календарних днів у сільській місцевості після усунення порушень, сплати споживачем боргу та відшкодування збитків, завданих його неправомірними діями газопостачальному або газорозподільному підприємству.

Оплата послуг

10. Розрахунок населення за надані послуги з газопостачання здійснюється починаючи з 1 січня 2007 р. за роздрібними цінами, диференційованими залежно від обсягів споживання, що встановлені НКРЕ, за показаннями лічильників газу, а у разі їх відсутності - за нормами споживання природного газу.

Застосування роздрібних цін, диференційованих залежно від річних обсягів споживання, у поточному році для споживачів здійснюється залежно від річного обсягу фактичного використання природного газу (зафіксованого на кожному особовому рахунку споживача) у попередньому році.

Річні обсяги споживання природного газу у поточному році для споживачів, внутрішньобудинкова система газопостачання яких не була раніше підключена до газорозподільної мережі, визначаються за 12 місяців відповідно до встановлених законодавством норм споживання залежно від виду споживання та кількості осіб, зареєстрованих у квартирі, приватному будинку, шляхом підсумовування даних про обсяг газу.

У разі розміщення за однією поштовою адресою кількох об'єктів, що належать споживачеві, загальний обсяг споживання природного газу для застосування роздрібних цін, диференційованих залежно від річних обсягів споживання, визначається як сума показників приладів обліку, встановлених на таких об'єктах.

(пункт 10 доповнено новим абзацом четвертим згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 09.04.2008 р. N 346, у зв'язку з цим абзаци четвертий - двадцять дев'ятий вважати відповідно абзацами п'ятим - тридцятим)

Річні обсяги споживання природного газу у попередньому році визначаються:

у разі нового підключення внутрішньобудинкової системи газопостачання споживача до газорозподільної мережі протягом попереднього року - шляхом додавання визначеного за нормами споживання обсягу природного газу з початку попереднього року до моменту підключення та обсягів фактично використаного природного газу з моменту підключення до кінця попереднього року;

у разі підключення окремих газових приладів і пристроїв споживача до внутрішньобудинкової системи газопостачання в газифікованому житловому фонді протягом попереднього року (за відсутності лічильника газу) - шляхом додавання визначеного за нормами споживання обсягу природного газу з початку попереднього року до моменту підключення та обсягів фактично використаного природного газу з моменту підключення до кінця попереднього року;

у разі встановлення в газифікованому житловому фонді протягом попереднього року лічильника газу - шляхом додавання визначеного за нормами споживання обсягу природного газу з початку попереднього року до моменту встановлення лічильника газу та обсягів фактично використаного природного газу за показаннями лічильника з моменту його встановлення до кінця попереднього року.

Річні обсяги споживання природного газу (крім обсягів, використаних для опалення) у попередньому році для споживачів, зареєстрованих у гуртожитку, що перебуває на балансі підприємства або організації, визначаються за 12 місяців згідно з нормами споживання залежно від виду споживання однією особою, зареєстрованою у гуртожитку, шляхом підсумовування даних про обсяг газу.

Річні обсяги споживання природного газу у попередньому році для споживачів, що проживають у комунальних квартирах, визначаються:

за наявності лічильника газу - шляхом поділу показань лічильника газу за попередній рік пропорційно кількості осіб, зареєстрованих у кімнатах комунальної квартири;

за відсутності лічильника газу - за 12 місяців згідно з нормами споживання залежно від виду споживання окремою особою, зареєстрованою у кімнаті комунальної квартири, шляхом підсумовування даних про обсяг газу.

Під час визначення річних обсягів споживання природного газу обсяги, оплата яких зарахована в погашення заборгованості за минулі роки, не враховуються.

Газопостачальні підприємства проводять щороку станом на 1 січня перерахунок оплати вартості використаного природного газу та суми нарахованих пільг окремо щодо кожного споживача залежно від обсягу фактичного використання газу у попередньому році та від диференційованих залежно від річних обсягів споживання роздрібних цін, що діяли в зазначеному році. Якщо за підсумками попереднього року фактичне використання природного газу споживачем не відповідає обсягам, на підставі яких визначалась ціна на природний газ, зокрема:

у разі перевищення обсягу використаного природного газу порівняно з встановленим у попередньому році ($V_2 > V_1$), споживач зобов'язаний протягом трьох місяців з дати здійснення перерахунку сплатити газопостачальному підприємству різницю його вартості, розрахунок якої здійснюється за формулою

$$B_c = (C_2 \times V_2) - (C_1 \times V_2),$$

де C_1 - роздрібна ціна на природний газ, встановлена для оплати природного газу у попередньому році;

V_1 - річний обсяг, згідно з яким була визначена ціна у попередньому році;

C_2 - встановлена для оплати природного газу роздрібна ціна, що застосовується для споживача згідно з фактично використаним у попередньому році обсягом;

V_2 - річний обсяг, фактично використаний споживачем у попередньому році;

B_c - вартість природного газу, яку споживач повинен сплатити за результатами перерахунку;

$B_{гп}$ - вартість природного газу, яку газопостачальне підприємство зараховує на особовий рахунок споживача в рахунок майбутніх платежів;

у разі зменшення обсягу використаного природного газу порівняно з встановленим у попередньому році ($V_2 < V_1$), різниця у вартості газу залишається на особовому рахунку споживача і зараховується в рахунок майбутніх платежів. Розрахунок вартості у цьому разі здійснюється за формулою

$$B_{гп} = (C_1 \times V_2) - (C_2 \times V_2).$$

Такий перерахунок здійснюється до 1 лютого поточного року.

За ініціативою газопостачального підприємства або заявою споживача газопостачальне підприємство проводить станом на 1 липня перерахунок оплати вартості використаного природного газу залежно від обсягу його фактичного використання у першому півріччі поточного року та від роздрібних цін, що діяли в першому півріччі поточного року, аналогічно перерахунку, який проводиться за підсумками року станом на 1 січня. При цьому слід враховувати, що обсяг фактично використаного споживачем природного газу у першому півріччі поточного року становить 60 відсотків річного обсягу споживання природного газу, згідно з яким застосовуються роздрібні ціни на природний газ. Такий перерахунок здійснюється до 1 серпня поточного року.

Газопостачальні підприємства подають управлінням праці і соціального захисту населення районної, районної у м. Києві та Севастополі держадміністрації, структурним підрозділам з питань праці і соціального захисту населення виконавчих органів міських, районних у місті рад інформацію про роздрібну ціну, встановлену для оплати природного газу, щодо кожного споживача - отримувача субсидії для перерахунку розмірів наданих субсидій:

до 1 серпня - за перше півріччя поточного року;

до 1 лютого - за попередній рік.

На підставі зазначеної інформації управління праці і соціального захисту населення районної, районної у м.м. Києві та Севастополі держадміністрації, структурні підрозділи з питань праці і соціального захисту населення виконавчого органу міської, районної у місті ради протягом I та III кварталу поточного року здійснюють перерахунок розмірів наданих населенню субсидій.

(абзац перший пункту 10 замінено абзацами першим - третім згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 08.12.2006 р. N 1697, у зв'язку з цим абзаци другий і третій вважати відповідно абзацами четвертим і п'ятим)

(абзаци другий і третій пункту 10 замінено абзацами згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 13.06.2007 р. N 821, у зв'язку з цим абзаци четвертий і п'ятий вважати відповідно абзацами двадцять дев'ятим і тридцятим)

У разі встановлення лічильника газу у комунальній квартирі плата за послуги з газопостачання розраховується відповідно до кількості мешканців квартири та займаної ними площі.

Розрахунки за надання населенню послуг з газопостачання у разі використання лічильників газу (будинкових або на групу будинків) проводяться відповідно до Тимчасового положення про порядок проведення розрахунків за надання населенню послуг з газопостачання в умовах використання лічильників природного газу (будинкових або на групу будинків), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 травня 2002 р. N 620.

11. У разі відсутності лічильників газу плата за послуги з газопостачання розраховується відповідно до встановлених законодавством норм споживання та цін на газ.

12. Розрахунки за надані послуги з газопостачання можуть провадитися:

за розрахунковими книжками;

за платіжними документами, які виписуються газопостачальним підприємством.

Порядок і форма розрахунку визначаються у договорі.

13. Розрахунки за послуги з газопостачання можуть провадитися на підставі планових платежів з підсумковим розрахунком за період не більше одного року.

У разі застосування планових платежів або безготівкової форми оплати газопостачальне підприємство періодично (згідно з умовами договору) провадить перерахунок за фактично надані послуги з газопостачання та видає споживачеві рахунок.

За відхилення нарахованих сум за фактично надані послуги з газопостачання від сум зарахованих платежів пеня не стягується.

14. Постачання скрапленого газу з групових резервуарних установок здійснюється за попередньою оплатою.

15. Справляння плати за нормами споживання у разі наявності лічильника газу не допускається, крім випадків:

самовільного підключення газових приладів і пристроїв споживача до системи газопостачання шляхом зривання або пошкодження пломб на запірних пристроях, засувках на вводі в будинок, пошкодження або зняття інвентарних заглушок тощо;

пошкодження лічильника газу, повірочного тавра, цілості його пломб, а також дій споживача, що призвели до заниження показань лічильника;

(абзац третій пункту 15 із змінами, внесеними згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 13.06.2007 р. N 821)

відмови споживача у доступі до власних приміщень, де розташовані газові прилади і пристрої, лічильники газу, представникам газопостачального (газорозподільного) підприємства для контрольного зняття показань лічильників газу;

прострочення планової перевірки лічильника газу з вини споживача у разі відмови споживача у доступі до своїх приміщень, де розташовані лічильники газу, для їх демонтажу або монтажу.

16. Послуги з монтажу, технічного обслуговування та ремонту газових приладів і пристроїв, лічильників газу за заявками споживачів оплачуються ними за затвердженими в установленому порядку тарифами (цінами) з урахуванням вартості обладнання, його вузлів і деталей, крім послуг з технічного обслуговування, що надаються за рахунок витрат газорозподільних підприємств, пов'язаних з транспортуванням природного газу, а саме:

абзац другий пункту 16 виключено

(згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 13.06.2007 р. N 821)

перевірки на щільність газопроводів, газових приладів і пристроїв за допомогою газу під робочим тиском;

ліквідації витoku газу;

перевірки відповідності встановлення газових приладів і пристроїв, побудови приміщень, прокладення газопроводів вимогам будівельних норм, проекту і правилам експлуатації;

перевірки димових і вентиляційних каналів на наявність тяги;

перевірки наявності вільного доступу до газопроводів, газових приладів і пристроїв, а також у підвали та на горища, де прокладені газопроводи;

розбирання, очищення від залишків корозії і мастила, а також змащування всіх запірних пристроїв, установлених на газопроводах та газових приладах;

перевірки придатності до використання (експлуатації) газових приладів і пристроїв, їх очищення, налашки та регулювання;

дрібного ремонту газових приладів і пристроїв, пов'язаного із заміною гвинтів, шпифтів, пружин, ущільнювальних матеріалів у разі перепакування фланцевих та нарізних з'єднань і запірних пристроїв.

16¹. Періодична перевірка лічильників газу, їх технічне обслуговування та пов'язаний з такою перевіркою ремонт (у тому числі демонтаж, транспортування та монтаж) здійснюються за рахунок газорозподільного підприємства.

На час зняття лічильника газу для проведення його періодичної перевірки та ремонту, пов'язаного з такою перевіркою, розрахунки із споживачем здійснюються відповідно до середньомісячного обсягу споживання природного газу в аналогічному періоді (опалювальному або міжопалювальному) попереднього року або фактичному періоді споживання, якщо він становить менш як шість місяців.

(Правила доповнено пунктом 16¹ згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 13.06.2007 р. N 821)

17. Розрахунковим періодом для визначення розміру оплати послуг з газопостачання є календарний місяць. Плата за надані протягом розрахункового періоду послуги з газопостачання вноситься не пізніше 10 числа наступного місяця, якщо договором не встановлено інший строк.

Зняття показань лічильників газу проводиться споживачем щомісяця. Газопостачальне підприємство має право контролювати правильність зняття показань та оформлення споживачем платіжних документів.

18. Якщо споживач відповідно до законодавства має пільги з оплати природного або скрапленого газу, в договорі робиться відповідна позначка.

У разі отримання права на пільги з оплати природного або скрапленого газу споживач повинен звернутися до газопостачального підприємства з письмовою заявою та документами, що підтверджують його право на пільги.

У разі отримання адресної субсидії або іншого виду державної соціальної допомоги споживач вносить плату за надані послуги з газопостачання в установленому порядку.

19. Якщо споживач не оплатив надані послуги з газопостачання протягом 10 днів після строку, зазначеного в договорі чи платіжному документі, а газопостачальне підприємство протягом наступних п'яти днів не отримало повідомлення про оплату, споживачеві надсилається письмове попередження про припинення газопостачання.

У разі неоплати наданих послуг з газопостачання протягом 10 днів після отримання споживачем письмового попередження (з позначкою про його вручення) газопостачальне підприємство має право відключити споживача від газопостачання.

Припинення газопостачання не звільняє споживача від обов'язку сплатити заборгованість за фактично отримані послуги з газопостачання.

Забороняється відключати споживачів від газопостачання в останній робочий день перед вихідними та святковими днями, крім випадків аварійних ситуацій в системах газопостачання.

20. За несвоєчасну оплату послуг з газопостачання споживач сплачує неустойку (пеню) згідно із законом або договором.

21. У разі коли послуги з технічного обслуговування та усунення пошкоджень внутрішньобудинкових систем газопостачання і дворових газопроводів надані не в повному обсязі і несвоєчасно, газопостачальне (газорозподільне) підприємство усуває виявлені порушення та несправності за власні кошти.

Установлення та експлуатація лічильників газу

22. Установлення лічильників газу здійснюється газорозподільним підприємством або підприємствами і організаціями, які мають необхідні ліцензії та дозвіл на виконання таких робіт. Виконавець після встановлення лічильників газу зобов'язаний видати споживачеві акт та розрахунковий документ, що засвідчують факт виконання робіт. Гарантійне та післягарантійне обслуговування лічильників газу здійснюється відповідно до законодавства.

Вартість лічильника газу та послуг з його встановлення оплачуються:

у новозбудованому будинку - забудовником (замовником);

у разі реконструкції, капітального ремонту житла - замовником;

у разі встановлення лічильника газу в газифікованому будинку - споживачем.

Лічильники газу можуть встановлюватися також за кошти газопостачальних (газотранспортних) підприємств та за рахунок інших джерел.

абзац сьомий пункту 22 виключено

(згідно з постановою Кабінету
Міністрів України від 13.06.2007 р. N 821)

23. Відповідальність за збереження і цілість встановлених у споживача лічильників газу та пломб на них несе споживач.

24. Перенесення в інше місце лічильників газу за бажанням споживача здійснюється за його рахунок газорозподільним підприємством, якщо це не суперечить Правилам безпеки систем газопостачання.

25. Про порушення в роботі лічильника газу, несправність, виявлення зовнішнього пошкодження лічильника газу або виникнення сумнівів щодо достовірності його показань споживач зобов'язаний невідкладно повідомити газопостачальне підприємство.

Експертиза лічильника газу проводиться відповідно до Положення про проведення експертизи лічильників газу, установлених у споживачів і призначених для обліку природного газу в побуті, затвердженого наказом Мінпаливенерго від 27 грудня 2005 р. N 619.

Експертиза проводиться на вимогу і за кошти як споживача, так і газопостачального підприємства.

26. У разі коли підтверджено факт пошкодження лічильника газу з вини споживача, він відшкодовує вартість перевірки, ремонту та/або встановлення нового лічильника.

Факт пошкодження (втручання в роботу) лічильника газу, що призвело до заниження його показань, засвідчується спеціалізованою організацією (підприємством), яка має право проводити експертизу.

27. У разі коли замість тимчасово вилученого лічильника газу неможливо встановити інший лічильник, газові прилади і пристрої споживача тимчасово підключаються до системи газопостачання без лічильника, про що представниками газорозподільного підприємства складається відповідний акт у двох примірниках, один з яких залишається у споживача.

Права та обов'язки споживача

28. Споживач має право на:

безперервне отримання газу з відповідними якісними показниками в порядку, передбаченому договором;

якісне і своєчасне технічне обслуговування та усунення пошкоджень внутрішньобудинкових систем газопостачання і дворових газопроводів;

отримання послуг з монтажу, технічного обслуговування та ремонту газових приладів і пристроїв, лічильників газу за своєю заявкою;

перевірку якісних показників газу та якості надання послуг;

зменшення розміру плати у разі погіршення якісних показників газу та зниження тиску газу;

отримання інформації щодо тарифів на постачання і транспортування газу, ціни газу, порядку плати за спожитий газ, переліку послуг з газопостачання і виконавців послуг, розміру плати за виконання додаткових робіт, правил підключення до газових мереж та методик розрахунку плати за підключення до газових мереж, нормативних та фактичних параметрів якісних показників газу та його тиску у газовій мережі тощо;

розірвання договору та/або відшкодування збитків згідно з Порядком відшкодування збитків, завданих споживачеві природного газу внаслідок порушення газопостачальною або газотранспортною організацією цих Правил;

повне припинення газопостачання як в опалювальний, так і міжопалювальний період на підставі письмової заяви;

часткове припинення газопостачання шляхом відключення опалювальних приладів і пристроїв як в опалювальний, так і міжопалювальний період на підставі письмової заяви;

проведення перерахунку за період не більш як шість місяців у разі тимчасової відсутності за основним місцем проживання споживача або членів його сім'ї чи за фактично надані

послуги з газопостачання у разі відсутності лічильника газу за умови подання у місячний строк до газопостачального (газорозподільного) підприємства письмової заяви з відповідними підтвердними документами;

проведення у строки, передбачені пунктом 10 цих Правил, звіряння фактично використаних у попередньому році та першому півріччі поточного року обсягів природного газу з підписанням відповідного акта.

(пункт 28 доповнено абзацом згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 13.06.2007 р. N 821)

29. Споживач зобов'язаний:

укласти договір;

пройти інструктаж з безпечного користування газом у побуті, в тому числі ознайомитися з інструкцією з правил безпечного користування газовими приладами і пристроями;

виконувати вимоги Правил безпеки систем газопостачання та цих Правил;

своєчасно вносити плату за надані послуги з газопостачання;

невідкладно повідомляти аварійно-диспетчерську службу газорозподільного підприємства про всі недоліки в роботі системи газопостачання;

у разі відсутності лічильника газу письмово повідомляти не пізніше ніж у місячний строк газопостачальне підприємство про всі зміни, що стосуються видів споживання природного газу;

раціонально використовувати газ, обережно поводитися з газовими приладами і пристроями;

забезпечувати збереження і цілість лічильників газу та пломб на них;

утримувати у разі проживання в приватному будинку димові та вентиляційні канали в технічно справному стані (своєчасно проводити їх очищення та перевірку), здійснювати вентиляцію підвальних приміщень та герметизацію вводів інженерних комунікацій (для води, тепла, електрокабелів тощо);

не пізніше ніж за сім днів до звільнення приміщення або повного припинення газопостачання письмово повідомити газопостачальне (газорозподільне) підприємство про розірвання договору та розрахуватися за послуги з газопостачання;

безперешкодно допускати у свої житлові та підсобні приміщення, де розташовані газові прилади і пристрої, лічильники газу, представників газопостачального (газорозподільного) підприємства після пред'явлення ними відповідних службових посвідчень для:

- локалізації та ліквідації аварійних ситуацій;

- відключення та заміни газових приладів і пристроїв, усунення порушень і несправностей в їх роботі, проведення технічного обслуговування внутрішньобудинкових систем

газопостачання і дворових газопроводів, перевірки показань лічильників газу, наявності та цілості пломб на них;

- демонтажу або монтажу лічильників газу, пов'язаного з проведенням їх планової перевірки;

- установлення лічильника газу, що здійснюється з ініціативи та за кошти газопостачальних (газорозподільних) підприємств або за рахунок інших джерел;

проводити на вимогу газопостачального підприємства у строки, передбачені пунктом 10 цих Правил, звірення фактично використаних у попередньому році та першому півріччі поточного року обсягів природного газу з підписанням відповідного акта.

(пункт 29 доповнено абзацом згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 13.06.2007 р. N 821)

Права та обов'язки газопостачального та газорозподільного підприємства

30. Газопостачальне підприємство має право:

припиняти постачання газу споживачеві у разі порушення строків оплати послуг з газопостачання та самовільного використання газу споживачем;

вимагати від споживача відшкодування збитків згідно з Порядком відшкодування збитків, завданих газопостачальній або газотранспортній організації внаслідок порушення споживачем природного газу цих Правил;

установлювати споживачам лічильники газу за власний рахунок;

проводити щороку станом на 1 січня та 1 липня разом із споживачем звірення фактично використаних у попередньому році та першому півріччі поточного року обсягів природного газу з підписанням відповідного акта.

(пункт 30 доповнено абзацом згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 13.06.2007 р. N 821)

31. Газорозподільне підприємство має право:

перевіряти стан лічильників газу, а також цілість пломб на них та на газових приладах і пристроях, відключених від системи газопостачання;

припиняти постачання газу споживачеві у випадках, передбачених у пункті 6 цих Правил;

вимагати від споживача відшкодування збитків згідно з Порядком відшкодування збитків, завданих газопостачальній або газотранспортній організації внаслідок порушення споживачем природного газу цих Правил;

установлювати споживачам лічильники газу за власний рахунок.

32. Газопостачальне підприємство зобов'язане:

забезпечити безперервне постачання газу з відповідними якісними показниками в порядку, передбаченому договором;

неухильно дотримуватися вимог Правил безпеки систем газопостачання;

публікувати в засобах масової інформації детальну інформацію про зміну роздрібних цін на газ за п'ять днів до введення їх у дію та перелік послуг, що надаються споживачеві і вартість яких включена до тарифу на постачання природного газу;

надавати інформацію щодо тарифів на постачання газу, ціни газу, порядку плати за спожитий газ, переліку послуг з газопостачання і виконавців послуг, розміру плати за виконання додаткових робіт, правил підключення до газових мереж та методики розрахунку плати за підключення до газових мереж, нормативних та фактичних параметрів якісних показників газу та його тиску в газовій мережі тощо;

видавати споживачеві безоплатно бланки договорів, розрахункові книжки з бланками квитанцій та платіжні документи встановленого зразка;

припиняти газопостачання на підставі письмової заяви споживача про індивідуальне опалення як у міжопалювальний, так і в опалювальний період та провадити перерахунок за фактично надані послуги з газопостачання у разі відсутності лічильників газу, як це визначено пунктом 28 цих Правил;

розглядати в установленому порядку претензії споживача щодо відповідності якісних показників газу та якості послуг і за наявності відповідних підстав задовольняти його вимоги;

самостійно протягом місяця з моменту виявлення факту невідповідності фактичних якісних показників газу нормативним величинам або з моменту перерви у наданні послуг з газопостачання здійснити споживачеві перерахунок розміру плати за неякісні або ненадані послуги з газопостачання, повідомивши його про це протягом 10 календарних днів;

припиняти (відновлювати) газопостачання для опалення житла у разі закінчення (настання) опалювального періоду. У разі письмової заяви споживача газопостачання в міжопалювальний період не припиняється;

укласти договір із споживачем;

відкрити в уповноваженому банку розподільний рахунок для зарахування грошей за спожитий природний газ та зазначити його номер у договорі;

у разі перерахування споживачами грошей за спожитий природний газ на інші рахунки газопостачального підприємства (крім розподільного) повернути їх за заявою споживача або з власної ініціативи в триденний строк з моменту надходження;

проводити не менше ніж один раз на шість місяців контрольне зняття показань лічильників газу у споживачів відповідно до затверджених графіків;

у разі відсутності лічильника газу та надання споживачем відповідних підтвердних документів провадити перерахунок розміру плати за послуги з газопостачання у таких випадках:

- тимчасова відсутність за основним місцем проживання споживача або членів його сім'ї;
- письмове повідомлення споживачем у місячний строк про зміни, що стосуються видів споживання природного газу;

визначати на основі фактичних обсягів використання природного газу споживачем у попередньому році та першому півріччі поточного року величину роздрібної ціни на природний газ для споживача на поточний рік та відповідно друге півріччя поточного року відповідно до пункту 10 цих Правил;

(пункт 32 доповнено абзацом згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 13.06.2007 р. N 821)

проводити за підсумками року станом на 1 січня перерахунок оплати споживачем вартості спожитого в попередньому році природного газу залежно від обсягу його фактичного використання в попередньому році за роздрібними цінами, що діяли в попередньому році;

(пункт 32 доповнено абзацом згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 13.06.2007 р. N 821)

проводити за підсумками першого півріччя поточного року станом на 1 липня перерахунок оплати споживачем вартості спожитого в першому півріччі поточного року природного газу залежно від обсягу його фактичного використання в першому півріччі поточного року за роздрібними цінами, що діяли в першому півріччі поточного року.

(пункт 32 доповнено абзацом згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 13.06.2007 р. N 821)

33. Газорозподільне підприємство зобов'язане:

неухильно дотримуватися вимог Правил безпеки систем газопостачання;

надавати своєчасно якісні послуги з технічного обслуговування внутрішньобудинкових систем газопостачання і дворових газопроводів;

надавати послуги з технічного обслуговування газових приладів і пристроїв, лічильників газу за заявкою споживача;

гарантувати безпечне користування газовими приладами, пристроями та лічильниками газу за умови дотримання споживачем вимог щодо безпечного користування газом;

проводити безоплатно ремонт лічильників газу, пов'язаний з періодичною перевіркою, та протягом одного місяця з дати настання строку періодичної перевірки лічильників газу проводити таку перевірку та їх технічне обслуговування (у тому числі демонтаж, транспортування та монтаж);

(абзац шостий пункту 33 у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 13.06.2007 р. N 821)

проводити інструктаж споживача з безпечного користування газовими приладами і пристроями у побуті та попереджати його про відповідальність за порушення вимог Правил безпеки систем газопостачання;

проводити інструктаж власників приватних будинків щодо дотримання правил техніки безпеки під час очищення димових та вентиляційних каналів;

надавати інформацію щодо тарифів на транспортування газу, ціни газу, порядку плати за спожитий газ, переліку послуг з газопостачання і виконавців послуг, розміру плати за виконання додаткових робіт, правил підключення до газорозподільних мереж та порядку розрахунку плати за підключення до газорозподільних мереж, нормативних та фактичних якісних показників газу та його тиску в газорозподільній мережі тощо;

своєчасно вживати заходів для локалізації та ліквідації аварійних ситуацій;

забезпечувати підтримання у технічно безпечному стані газопроводів, газових приладів і пристроїв після ліквідації наслідків аварійної ситуації;

у разі звернення споживача, у тому числі для перевірки якості надання послуг, направити свого представника за місцем виклику протягом двох робочих днів у містах та п'яти календарних днів у сільській місцевості;

припиняти газопостачання за письмовою заявою споживача як у міжопалювальний, так і в опалювальний період та проводити перерахунок розміру плати за фактично надані послуги з газопостачання у разі відсутності лічильників газу згідно з пунктом 28 цих Правил;

розглядати в установленому порядку претензії споживача щодо надання послуг з газопостачання та за наявності відповідних підстав задовольняти його вимоги.

Відповідальність споживача

34. Споживач несе відповідальність згідно із законодавством за:

несвоєчасне внесення плати за надані послуги з газопостачання;

шкоду, заподіяну власникові будинку або власникам інших квартир, їх майну, навколишньому природному середовищу;

самовільне підключення до системи газопостачання;

пошкодження лічильника газу, пломб на ньому, порушення цілості або пошкодження повірочного тавра, а також дії, що призводять до заниження показань лічильника;

(абзац п'ятий пункту 34 із змінами, внесеними згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 13.06.2007 р. N 821)

зривання пломб на газових приладах та пристроях, опломбованих газопостачальним або газорозподільним підприємством;

використання газу (за відсутності лічильника) у разі, коли протягом місяця не було повідомлено газопостачальне або газорозподільне підприємство про зміни, що стосуються видів споживання природного газу;

відмову у доступі до власних житлових і підсобних приміщень, де розташовані газові прилади і пристрої, лічильники газу, представникам газопостачального (газорозподільного) підприємства для:

- контрольного зняття показань лічильників газу;

- демонтажу або монтажу лічильників газу, пов'язаного з проведенням їх планової перевірки;

порушення інших вимог цих Правил.

35. Про порушення, допущені споживачем під час користування газом, відповідальні представники газорозподільного (газопостачального) підприємства складають акт у двох примірниках, один з яких залишається у споживача.

На підставі акта визначається розмір завданих споживачем збитків, які відшкодовуються ним відповідно до законодавства.

Відповідальність газопостачального та газорозподільного підприємства

36. Газопостачальне та газорозподільне підприємства несуть відповідальність згідно із законодавством за:

порушення вимог цих Правил;

постачання споживачеві газу, якісні показники та тиск якого не відповідають вимогам нормативних документів;

відмову споживачеві в припиненні газопостачання або відключенні окремих газових приладів, пристроїв та проведенні перерахунку плати за фактично надані послуги з газопостачання у разі відсутності лічильника газу (за заявою споживача);

несвоєчасне надання інформації або надання недостовірної інформації;

неякісне виконання робіт з технічного обслуговування та усунення пошкоджень внутрішньобудинкових систем газопостачання і дворових газопроводів, що здійснюються за рахунок експлуатаційних витрат (планове технічне обслуговування) або за заявою споживача;

шкоду, заподіяну житловому приміщенню і майну споживача, а також його життю, здоров'ю та навколишньому середовищу;

безпідставне припинення газопостачання.

37. У разі порушення газопостачальним (газорозподільним) підприємством цих Правил та умов договору споживач подає одній із зазначених організацій претензію, складену у довільній формі. Газопостачальне (газорозподільне) підприємство повинно протягом п'яти днів усунути порушення, виявлені під час перевірки тиску та/або якісних показників газу, чи надати споживачеві обґрунтовану відмову.

38. Газопостачальне (газорозподільне) підприємство не відповідає за ненадання або неякісне надання послуг з газопостачання, якщо це сталося з вини споживача (відмова

споживача у доступі до власних житлових та підсобних приміщень, де встановлено газові прилади, пристрої та лічильники газу, представникам газопостачального (газорозподільного) підприємства у випадках, передбачених цими Правилами) або внаслідок надзвичайних ситуацій техногенного, природного або екологічного характеру.

39. У разі коли між споживачем і газопостачальним (газорозподільним) підприємством не досягнуто згоди про надання послуг з газопостачання, розміру їх оплати, відшкодування збитків, спірні питання вирішуються в судовому порядку.

Контроль за дотриманням Правил

40. Контроль за дотриманням цих Правил здійснюють у межах своїх повноважень Мінпаливенерго, НКРЕ, Держспоживстандарт та Антимонопольний комітет.

(Правила із змінами, внесеними згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 08.06.2001 р. N 644)